

Allerheiligen 3-11-2018 Bergkerk

Gemeente van Christus,

Het is een bekend plaatje, die twee verspieters met een manshoge druiventros tussen zich in, teken van de goede vrucht van het land, een land vol druiven en vol graan, dat overvloedig van melk en honing.

De verspieters, je ziet ze nog wel eens als een miniatuurtje op een tegel op een merklap of op een gevelsteen die enorme druiventros heeft indruk gemaakt.

Het verhaal van de verspieters is als een spiegel waarin wij ons eigen levensverhaal zien weerspiegelt; leven is op weg zijn, je bent er nooit, het is altijd ook weer opbreken, .. ergens anders opnieuw beginnen .. dan weer afscheid nemen ... en ondertussen ondertussen leven wij ... het is de kunst om ondertussen te leven om te leven ... in het besef van tijdelijkheid.

Allerheiligen herinnert ons eraan, dat wij de eersten niet zijn en ook de laatsten niet zullen zijn. Velen zijn ons voorgedaan, een stoet van getuigen, een schat van verhalen, van levensgeschiedenissen, van levenslessen, levensgetuigen, geloofsgetuigen ... Het heeft iets overweldigends, die lange stoet van mensen, die net als wij hoop hebben gekoesterd, die vreugde en verwachting hebben gesmaakt maar die ook verlies en verdriet hebben geleden. De begrenzing van het leven is een verpletterende realiteit. De tijd houdt op, je hebt geen tijd meer... er is een grens.

Het verhaal van de verspieters raakt aan een diep verlangen om voorbij de grens te kijken om de toekomst te verkennen. Kon je maar eens verder kijken. En de vraag die het verhaal ons teruggeeft is: Je kunt de toekomst wel willen verkennen, maar belangrijker is de vraag, hoe kijk je zelf naar de toekomst?

De verspieters gaan erop uit ze krijgen van Mozes een uitgebreide opdracht mee: Stel vast wat voor land het is, of het volk er sterk is of zwak, of de grond er vruchtbaar is of schraal, of er bomen zijn of niet. Zij verkennen het land, dringen door in het dal Eskol 'en snijden daar een wijnrank af met één druiventros die zij met twee man aan een stok moesten dragen'. Na veertig dagen keren zij van hun verkenningstocht terug en zij brengen verslag uit aan heel de gemeenschap. Het goede nieuws hoeven ze nauwelijks te vertellen, want dat kan iedereen zien de reusachtige druiventros: 'Wij zijn in het land geweest en werkelijk, het vloeit over van melk en honing, kijk maar naar deze vruchten'. Maar het volgende stapje is ook vlug gemaakt, want als druiventrossen in dat land zo groot zijn, dan moeten de mensen in dat land ook reusachtige afmetingen hebben. En zo luidt dan ook de bijzin bij het goede nieuws, 'het volk dat er woont is ontzettend sterk en de steden zijn ommuurd en heel groot'. 'We hebben er reuzen gezien en wij voelden ons als sprinkhanen'. De verspieters zijn uitgezonden om het volk onderweg hoop te geven, een land overvloedig van melk en honing en inderdaad de vruchten van het land zijn reusachtig, maar de mensen ook

Het verhaal legt hier de vinger op de zere plek er zijn namelijk ook anderen in het beloofde land het is niet alleen jouw land, niet alleen jouw toekomst er zijn ook anderen, jouw toekomst is niet exclusief. Wie blijft steken in 'mijn toekomst', die ziet toekomst als iets wat veroverd moet worden. Wie het land kan zien als iets dat niet van jouw is, maar waar jij mag wonen, waarvan je mag genieten, die ziet de toekomst als een geschenk, die krijgt de toekomst. Is het leven iets dat je ontvangt of iets dat je neemt? Er zit een wereld van verschil tussen. Een levenshouding van ontvangen of nemen: aan alles zal het merkbaar zijn. Uiterst beslissend voor hoe je in het leven staat en met anderen omgaat. Daar zit de kern van dit verhaal. De weg van de verovering van de toekomst, de weg van 'de toekomst is aan mij alleen' roept angst op,dan worden mensen reuzen en je voelt jezelf zo klein als een sprinkhaan en om maar geen sprinkhaan te zijn word je zelf van de weeromstuit een reus. We herkennen het zien het gebeuren. Populistische leiders die geweld en haat prediken, worden door mensen die zich 'christen' noemen in het zadel geholpen en op handen gedragen. En als geloof religie wordt moet je uitkijken. Dan ga je van het ontvangen naar het nemen. En dan is het gedaan met de humaniteit. Een kritische spiegel wordt ons voorgehouden.

Je kunt de toekomst wel willen verkennen, maar belangrijker is de vraag, hoe kijk je zelf tegen de toekomst aan? Moet je toekomst veroveren of is toekomst een geschenk om naartoe te leven? Het boek Numeri doet ons in de spiegel kijken deze verhalen gaan over de toekomst van God, een toekomst die wij hoeven te veroveren. We mogen erop vertrouwen. En ondertussen, leven wij tussentijds, in het besef van het tijdelijke, wij veroveren de toekomst niet op onze angst maar wij mogen ontvangen, goede vruchten van hoop, van geborgenheid, van liefde sterk als de dood.

Dat vieren we in de liturgie, wij vieren de gemeenschap rond de tafel, wij delen van de goede vrucht van Gods toekomst. En vandaag op Allerheiligen zeggen we erbij: denk aan hen die je mist. Als we vandaag het brood

breken en het met elkaar delen, treedt Jezus zelf op als onze gastheer. Hij neemt ons verdriet om de mensen die we missen serieus. Hij zorgt ervoor dat die herinneringen niet verloren gaan, maar dat ze bewaard blijven tot in Gods toekomst. De mensen die gestorven zijn en die we missen, zijn op dit uur dicht bij ons. Bij Jezus ontmoeten de levenden en de doden elkaar. Ze worden gevormd tot één grote gemeenschap. Zij allen maken deel uit van de toekomst van de Heer. Niemand zal zomaar kunnen verdwijnen in de geschiedenis. God brengt ze allen bijeen, de levenden en de doden. Hij zoekt op die wij missen. Zo staat de tafel van de Heer gereed voor ons en voor hen die ons zijn voorgegaan.

Amen